Ceturtdiena, 2021. gada 20. maija

P9_TA(2021)0261

Eiropas digitālā nākotne: digitālais vienotais tirgus un mākslīgā intelekta izmantošana Eiropas patērētājiem

Eiropas Parlamenta 2021. gada 20. maija rezolūcija par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu: šķēršļu novēršana digitālā vienotā tirgus darbībā un mākslīgā intelekta izmantošanas uzlabošana Eiropas patērētājiem (2020/2216(INI))

(2022/C 15/22)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" (COM(2020)0067),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra balto grāmatu "Mākslīgais intelekts. Eiropiska pieeja — izcilība un uzticēšanās" (COM(2020)0065),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra "Ziņojumu par mākslīgo intelektu, lietu internetu un robotiku drošuma un atbildības aspektā" (COM(2020)0064),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Vienotā tirgus šķēršļu apzināšana un mazināšana" (COM(2020)0093),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Ilgtermiņa rīcības plāns vienotā tirgus noteikumu labākai īstenošanai un izpildei" (COM(2020)0094),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 13. novembra paziņojumu "Jaunā patērētāju tiesību aizsardzības programma — Patērētāju noturības stiprināšana, lai panāktu ilgtspējīgu atveseļošanos" (COM(2020)0696),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 25. aprīļa paziņojumu "Mākslīgais intelekts Eiropai" (COM(2018)0237),

— ņemot vērā pēc Komisijas pasūtījuma *McKinsey & Company* 2020. gada februārī sagatavoto darba dokumentu "*Shaping the digital transformation in Europe*" ("Digitālās pārveides gatavošana Eiropā") ([1]),

— ņemot vērā digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksa (DESI) 2020. gada ziņojumus un Eirobarometra īpašos rezultātus "Attieksme pret digitalizācijas ietekmi uz ikdienas dzīvi" ([2]),

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 9. jūnija secinājumus par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas Datu stratēģija" (COM(2020)0066),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīvu 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū ("Direktīva par elektronisko tirdzniecību") ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 3. decembra Direktīvu 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību ([4]),

([1]) https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64962
([2]) https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2228
([3]) OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.
([4]) OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 12. jūlija Direktīvu 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) ([5]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK par maldinošu reklāmu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 ("Negodīgas komercprakses direktīva") ([6]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū ([7]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK ([8]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulu (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK ("Vispārīgā datu aizsardzības regula") ([9]),

— ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par virzību uz Digitālā vienotā tirgus aktu ([10]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 28. februāra Regulu (ES) 2018/302, ar ko novērš nepamatotu ģeogrāfisko bloķēšanu un citus diskriminācijas veidus iekšējā tirgū klientu valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ un groza Regulas (EK) Nr. 2006/2004 un (ES) 2017/2394 un Direktīvu 2009/22/EK ([11]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 2. oktobra Regulu (ES) 2018/1724, ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 ([12]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Direktīvu (ES) 2019/2161, ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/6/EK, 2005/29/EK un 2011/83/ES attiecībā uz Savienības patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu labāku izpildi un modernizēšanu ([13]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Direktīvu (ES) 2019/882 par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām ([14]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Direktīvu (ES) 2019/790 par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK ([15]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulu (ES) 2019/1150 par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos ([16]),

---

([5]) OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.
([6]) OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.
([7]) OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.
([8]) OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.
([9]) OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.
([10]) OV C 11, 12.1.2018., 55. lpp.
([11]) OV L 60 I, 2.3.2018., 1. lpp.
([12]) OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.
([13]) OV L 328, 18.12.2019., 7. lpp.
([14]) OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.
([15]) OV L 130, 17.5.2019., 92. lpp.
([16]) OV L 186, 11.7.2019., 57. lpp.

— ņemot vērā 2020. gada 12. februāra rezolūciju par automatizētiem lēmumu pieņemšanas procesiem: patērētāju aizsardzības un preču un pakalpojumu brīvas aprites nodrošināšana ([17]),

— ņemot vērā 2020. gada 20. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par digitālo pakalpojumu tiesību aktu: vienotā tirgus darbības uzlabošana ([18]),

— ņemot vērā 2020. gada 20. oktobra rezolūciju par intelektuālā īpašuma tiesībām saistībā ar mākslīgā intelekta tehnoloģiju attīstību ([19]),

— ņemot vērā 2020. gada 20. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par mākslīgā intelekta, robotikas un saistīto tehnoloģiju ētisko aspektu satvaru ([20]),

— ņemot vērā 2020. gada 20. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par mākslīgajam intelektam piemērojamo civiltiesiskās atbildības režīmu ([21]),

— ņemot vērā tā 2021. gada 20. janvāra rezolūciju par vienotā tirgus stiprināšanu: pakalpojumu brīvas aprites nākotne ([22]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Juridiskās komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

— ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu (A9-0149/2021),

A. tā kā vienotajā tirgū joprojām pastāv šķēršļi un tie ir jānovērš, lai pilnībā īstenotu tā potenciālu, un tā kā vienotai antropocentriskai ES pieejai ir būtiska nozīme tā sekmīgā īstenošanā;

B. tā kā digitalizācija var radīt ievērojamu pievienoto vērtību vienotajam tirgum kopumā un ir svarīga gan Eiropas patērētājiem, gan tradicionālajām un netradicionālajām nozarēm, kā arī var sniegt konkurences priekšrocības globālajā tirgū;

C. tā kā digitālais vienotais tirgus tradicionālajiem tirgiem rada dažādas problēmas, būtu jāievēro princips "kas ir nelikumīgs bezsaistē, ir nelikumīgs tiešsaistē";

D. tā kā uz MI zināmā mērā jau attiecas spēkā esošās tiesību aktu prasības;

E. tā kā ir jāveido sabiedrības uzticēšanās MI, automātiski paredzot pilnībā ievērot cilvēktiesības, datu aizsardzību un drošību, un veicinot inovāciju Eiropā;

F. tā kā Baltajā grāmatā par mākslīgo intelektu lauksaimniecība ir atzīta par vienu no nozarēm, kurās MI var palielināt efektivitāti, un viens no turpmākās kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) vispārējiem mērķiem ir veicināt viedu lauksaimniecību; tā kā MI pētniecībai un darbam lauksaimniecības un zootehnikas jomā ir potenciāls palielināt nozares pievilcību jauniešiem un uzlabot lauksaimniecības rādītājus apgabalos ar dabas ierobežojumiem, kā arī dzīvnieku labturību un produktivitāti; tā kā stratēģija "No lauka līdz galdam" un biodaudzveidības stratēģija, kas izstrādāta, lai palīdzētu lauksaimniekiem kultivēt kvalitatīvu produkciju un līdz 2030. gadam samazināt barības vielu zudumus un pesticīdu un mēslošanas līdzekļu izmantošanu;

G. tā kā digitālā pārkārtošanās prasa lielākas investīcijas digitālās ekonomikas galvenajos veicinātājos un koordināciju ar zaļās pārkārtošanās politikām;

([17]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0032.
([18]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0272.
([19]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0277.
([20]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0275.
([21]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0276.
([22]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0007.

H. tā kā MI sniedz daudzus ieguvumus, bet rada arī konkrētus riskus;

I. tā kā ES dalībvalstīm un ES iestādēm saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Eiropas Cilvēktiesību konvenciju ir pienākums nodrošināt, ka, izmantojot jaunas un topošas tehnoloģijas, netiek nepamatoti ierobežotas nevienas personas tiesības uz privātumu, datu aizsardzību, vārda brīvību un pulcēšanās brīvību, kā arī diskriminācijas aizliegums, cieņa un citas pamattiesības;

J. tā kā MI izmantošana arī rada riskus un bažas par persondatu vākšanas, izmantošanas un izplatīšanas ētiskumu, apmēru un pārredzamību;

1. daļa: šķēršļu novēršana digitālā vienotā tirgus darbībā

1. uzskata, ka ES digitālajai politikai būtu jārada vai jāatbalsta galvenie pamati, kas nepieciešami, lai Eiropas publiskais un privātais sektors kļūtu par pasaules līderiem uzticamas un antropocentriskas digitālās inovācijas jomā; uzskata, ka digitālais vienotais tirgus ir viens no šādiem pamatiem un tā mērķis ir pilnībā nodrošināt jauno tehnoloģiju potenciālu, likvidējot nepamatotus valstu šķēršļus, nodrošinot juridisko skaidrību patērētājiem un uzņēmumiem, sniedzot labumu Eiropas iedzīvotājiem un stiprinot konkurenci; uzskata, ka labāk organizēta un vienota Eiropas pieeja tirgus integrācijai un saskaņošanai var veicināt šo rezultātu; uzskata, ka, lai to panāktu, ir vajadzīgi turpmāki pasākumi gan dalībvalstu, gan ES līmenī;

2. uzsver, cik svarīgs ir pilnībā funkcionējošs digitālais vienotais tirgus, kas nodrošina priekšrocības patērētājiem un uzņēmumiem, un prasa, lai MVU tiktu atbalstīti to digitālajā pārveidē, un sagaida, ka Komisija pirms tiesību aktu ierosināšanas ieviesīs MVU atbilstības pārbaudi;

3. uzskata, ka ES pieejai digitalizācijai ir pilnībā jāatbilst pamattiesībām, patērētāju aizsardzībai, tehnoloģiskajai neitralitātei, tīkla neitralitātei un datu aizsardzības noteikumiem, iekļautībai un nediskriminācijai;

4. uzskata, ka digitalizācija un jaunās tehnoloģijas, piemēram, MI, var palīdzēt sasniegt ES industriālās stratēģijas un zaļā kursa mērķus un pārvarēt dažas no Covid-19 krīzes radītajām grūtībām; turklāt uzskata, ka savstarpēji pastiprinoša politikas pieeja attiecībā uz zaļo kursu, rūpniecības stratēģiju un digitalizāciju varētu palīdzēt gan sasniegt to mērķus, gan arī veicināt ES līderību tehnoloģiju jomā; norāda uz digitālo risinājumu, piemēram, tāldarba un MI lietotņu, potenciālu atbalstīt personu ar invaliditāti dalību digitālajā vienotajā tirgū; uzskata, ka Covid-19 krīze arī sniedz iespēju paātrināt digitalizāciju un ka digitalizācijai ir jākalpo sabiedrības interesēm kopumā; uzskata, ka digitālā pārkārtošanās varētu palīdzēt apmierināt ES pilsētu, lauku un izolētu reģionu vajadzības;

5. atzīmē jauno tehnoloģiju potenciālu pārejā uz aprites un ilgtspējīgu ekonomiku, atvieglojot aprites uzņēmējdarbības modeļu ieviešanu, veicinot datu apstrādes un uzglabāšanas sistēmu energoefektivitāti, palīdzot veidot ilgtspējīgākas vērtības ķēdes un optimizējot resursu izmantošanu;

6. aicina Komisiju zaļā kursa īstenošanā veicināt un atbalstīt ilgtspējīgu tehnoloģiju ieviešanu un attīstību, tostarp novērtējot datu koplietošanas ietekmi uz vidi, un infrastruktūru, kas nepieciešama, lai nodrošinātu ilgtspējīgu digitālo izvēršanu;

7. uzsver — lai pilnībā atraisītu Zaļā kursa potenciālu, izšķiroša nozīme būs apmaiņas iespējamībai ar būtiskiem un precīzi definētiem datu kopumiem un piekļuvei tiem; aicina Komisiju novērtēt, kuras datu kopas ir būtiskas šim nolūkam;

8. uzskata, ka būtu jāizbeidz prakse, kas apdraud patērētāju tiesības, datu aizsardzību un darba tiesības;

9. uzsver, ka Komisijai vajadzētu izvēlēties līdzsvarotu, atbilstošu nākotnes vajadzībām un uz pierādījumiem balstītu pieeju likumdošanai, kuras pamatā būtu subsidiaritātes princips, kas rada digitālo vienoto tirgu, kurš nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, ir konkurētspējīgs, pieejams, tehnoloģiski neitrāls, inovācijai labvēlīgs, antropocentrisks un uzticams un kurš veido drošu datu sabiedrību un ekonomiku;

10. uzsver, ka attiecībā uz nodokļu uzlikšanu digitālajai ekonomikai un tradicionālajai ekonomikai būtu jādominē vienlīdzīgiem nosacījumiem, meklējot kopīgu izpratni par to, kur tiek radīta vērtība;

11. norāda, ka attiecīgos gadījumos MVU un citi ekonomikas dalībnieki varētu gūt labumu, izmantojot sadarbības modeļus, piemēram, atvērto pirmkodu un atvērtās programmatūras, atkarībā no dažādām situācijām vai konteksta, ņemot vērā potenciālās priekšrocības, kiberdrošību, privātumu un datu aizsardzību un neskarot piemērojamos tiesību aktus; uzskata, ka tas var palīdzēt sasniegt Eiropas stratēģisko autonomiju digitālajā jomā;

12. aicina Komisiju turpmākajos tiesību aktu priekšlikumos ievērot tās vadošos principus un novērst digitālā vienotā tirgus sadrumstalotību, likvidēt jebkādus nepamatotus šķēršļus un nevajadzīgas administratīvās prasības, atbalstīt inovāciju, jo īpaši attiecībā uz MVU, un izmantot atbilstīgus stimulus, kas rada vienlīdzīgus konkurences apstākļus un vienlīdzīgu piekļuvi investīciju iespējām;

13. prasa Komisijai nodrošināt gan pašreizējo, gan visu jauno tiesību aktu prasību efektīvu un lietderīgu izpildi; uzskata, ka izpildei ir efektīvi jādarbojas pāri robežām un starp nozarēm, ciešāk sadarbojoties iestādēm un pienācīgi ņemot vērā katras iestādes speciālās zināšanas un attiecīgo kompetenci; uzskata, ka Komisijai būtu jāizstrādā norādes, kas nodrošinātu koordināciju attiecībā uz visām jaunajām regulatīvajām prasībām MI jomā vai ar to saistītajās jomās;

14. aicina Komisiju, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, virzīties uz inovācijām un patērētājiem draudzīgu regulatīvo vidi, stiprinot finansiālo un institucionālo atbalstu Eiropas digitālajai ekonomikai, izmantojot šādus pasākumus: investīcijas izglītībā, pētniecībā un izstrādē, atbalsts inovācijām Eiropā, apjomīgāka un plašāka piekļuve viegli nolasāmiem un sadarbspējīgiem augstas kvalitātes rūpniecības un publiskajiem datiem, digitālās infrastruktūras attīstīšana, digitālo prasmju vispārējas pieejamības labāka nodrošināšana iedzīvotājiem, tehnoloģiskās līderības veicināšana uzņēmējdarbības vidē un samērīgas un saskaņotas normatīvās vides izveide;

15. uzskata, ka vieds publiskais iepirkums, piemēram, Eiropas *GovTech* platforma, var palīdzēt atbalstīt digitālo attīstību visā ES;

16. uzskata, ka MI un citu svarīgu jauno tehnoloģiju jomā ir nepieciešamas ievērojamas investīcijas un publiskā un privātā sektora partnerības; atzinīgi vērtē ES finansējuma programmu izmantošanu mūsu sabiedrības un rūpniecības digitalizācijas atbalstam, ciktāl tās balstās uz efektivitātes, pārredzamības un iekļautības principiem; prasa saskaņoti izmantot dažādus fondus, lai maksimāli palielinātu sinerģiju starp programmām; ierosina noteikt stratēģiskas prioritātes attiecībā uz fondiem nepieciešamās digitālās infrastruktūras izveidei; prasa *NextGenerationEU*, kā arī publiskajiem un privātajiem finansētājiem palielināt investīcijas, kas atbilstu ES mērķim kļūt par pasaules tehnoloģiju līderi, padziļināt pētniecību un zināšanas un pilnībā izmantot digitalizācijas sniegtās priekšrocības visiem sabiedrības locekļiem;

17. uzskata, ka MI ir īpašs izaicinājums MVU un ka nevajadzīgas sarežģītās normatīvās prasības var nesamērīgi ietekmēt to konkurētspēju; uzskata, ka pārejai uz MI risinājumiem vajadzētu dot labumu šiem uzņēmumiem, un jaunajiem tiesību aktiem par MI izmantošanu nevajadzētu radīt nepamatotu birokrātisku slogu, kas apdraud to konkurētspēju tirgū;

18. aicina Komisiju nodrošināt plašāku investīciju koordināciju *NextGenerationEU* atveseļošanas plānā; aicina Komisiju šajā plānā ierosināt konkrētus pasākumus, lai Eiropas Savienībā atbalstītu ļoti ietekmīgas tehnoloģijas un infrastruktūru, piemēram, mākslīgo intelektu, augstas veiktspējas datošanu, kvantisko datošanu, mākoņa infrastruktūru, platformas, viedās pilsētas, 5G un optiskās šķiedras infrastruktūru;

19. atgādina, ka MVU ir Eiropas ekonomikas pamats un tiem ir vajadzīgs īpašs atbalsts no ES finansēšanas programmām, lai īstenotu digitālo pārkārtošanos; aicina Komisiju un dalībvalstis nostiprināt atbalstu jaunuzņēmumiem un mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MMVU), izmantojot Vienotā tirgus programmu, digitālās inovācijas centrus un Atveseļošanas un noturības mehānismu digitālo tehnoloģiju izstrādē un piemērošanā, lai turpinātu virzīt digitālo pārveidi un tādējādi ļautu tiem pilnībā attīstīt savu digitālo potenciālu un konkurētspēju izaugsmei un nodarbinātībai Eiropā;

20. norāda, ka salīdzinājumā ar citiem tirgiem Eiropai ievērojami trūkst riska un sagatavošanas kapitāla, kā arī privātā kapitāla finansējuma; uzskata, ka tas bieži vien liek Eiropas jaunuzņēmumiem izvērst darbību trešo valstu tirgos, nevis ES; uzskata, ka tas liedz plašākai Eiropas ekonomikai gūt pēc iespējas lielāku papildu labumu no riska kapitāla, kura izcelsme ir Eiropā; uzsver publisko struktūru neproporcionāli lielo nozīmi pašreizējā inovācijas un pētniecības finansēšanā un būtiskās atšķirības jaunuzņēmumu ekosistēmās un pieejamajā finansējumā starp dalībvalstīm; aicina Komisiju un dalībvalstis ierosināt visaptverošu Eiropas pieeju, lai paplašinātu kapitāla avotus investīcijām tehnoloģiju jomā ES, tostarp atbalsta iniciatīvas komerceņģeļu investīciju, ko veiktu Eiropas privātā sektora līderi, kā arī lai nodrošinātu un atvieglotu riska un sagatavošanas kapitāla pieejamību Eiropas uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem;

21. uzsver, ka programma "Digitālā Eiropa", kā arī programmas "Apvārsnis Eiropa" un Eiropas infrastruktūras savienošanas programma ir nepieciešamas, lai virzītu Eiropas digitālo pārveidi, un tām būtu jāsaņem pienācīgs finansējums; mudina Komisiju nodrošināt, ka šīs programmas tiek īstenotas pēc iespējas drīz; atgādina, ka dalībvalstīm saskaņā ar stratēģiju "Eiropa 2020" ir jāpilda savas saistības 3 % no IKP investēt pētniecībā un izstrādē;

22. aicina Komisiju strādāt pie tā, lai ES ieņemtu līderpozīcijas jauno tehnoloģiju pieņemšanas un standartizācijas procesā, nodrošinot MI antropocentriskumu atbilsmi Eiropas vērtībām, pamata cilvēktiesībām un normām; uzsver, ka ir jāsadarbojas ar standartizācijas organizācijām, nozari un arī ar starptautiskajiem partneriem globālo standartu noteikšanā, ņemot vērā līderības tehnoloģiju jomā un attīstības globālo raksturu; apsver Eiropas Standartizācijas komitejas darbnīcas nolīgumu izmantošanu konkrētās jomās, piemēram, MI un jaunu topošo tehnoloģiju jomā, kā iespēju palielināt efektivitāti saskaņotu standartu izstrādē;

23. atbalsta Komisijas mērķi palielināt nepersondatu pieejamību un kopīgošanu, lai stiprinātu Eiropas ekonomiku; uzskata, ka, īstenojot šo mērķi, būtu jāņem vērā riski, kas saistīti ar plašāku piekļuvi nepersondatiem, piemēram, deanonimizācijas rezultātā;

24. uzskata, ka ir nepieciešams stimulēt MVU piekļuvi lielākam datu daudzumam, un prasa nodrošināt, lai stimuli, kas paredzēti MVU piekļuves uzlabošanai nepersondatiem, kurus brīvprātīgā un savstarpēji izdevīgā procesā sagatavojušas citas privātas ieinteresētās personas, atbilstu visiem nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679, kā arī tiesiskajam regulējumam par intelektuālā īpašuma tiesībām;

25. norāda, ka, sniedzot sabiedriskos pakalpojumus vai slēdzot publiskā iepirkuma līgumus, publiski uzņēmumi rada, vāc un apstrādā ievērojamu daudzumu nepersondatu, kuru komerciāla atkalizmantošana būtu ļoti vērtīga un sniegtu labumu sabiedrībai; mudina Komisiju un dalībvalstis padarīt šādus datus plašāk pieejamus atkalizmantošanai vispārējās interesēs, tādējādi sekmējot Atvērto datu direktīvas mērķu sasniegšanu;

26. atgādina, ka mums ir vajadzīga datu ekonomika, kas darbojas visā ES, jo tā ir galvenais digitalizācijas veicinātājs; uzskata, ka augsta līmeņa datu aizsardzība uzticamam MI, varētu palīdzēt uzlabot patērētāju uzticēšanos; uzskata, ka ir svarīgi, lai ES garantētu augstu pircēju un attiecīgā gadījumā patērētāju savu datu kontroles līmeni, vienlaikus nodrošinot visaugstāko standartu saglabāšanu attiecībā uz persondatu aizsardzību ar skaidriem un līdzsvarotiem noteikumiem par cita starpā intelektuālā īpašuma tiesībām (IĪT), taču uzskata, ka ir svarīgi saglabāt atvērtību attiecībā uz trešām valstīm un ka ir svarīga nepersondatu brīva pārrobežu plūsma;

27. ņem vērā digitālo pakalpojumu aktu un digitālo tirgu aktu un uzskata, ka tiem būtu jāpalīdz atbalstīt inovāciju, garantējot augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni un lietotāju tiesību, uzticēšanās un drošības tiešsaistē uzlabošanu; uzsver, ka ir jānodrošina, lai Eiropas tirgus arī turpmāk būtu aktīvs un ļoti konkurētspējīgs;

28. uzsver, ka patērētāju aizsardzībai vajadzētu ieņemt svarīgu vietu digitālo pakalpojumu tiesību aktā, un ir pārliecināts, ka labāka pārredzamība un uzticamības pārbaude tiešsaistes tirdzniecības vietām uzlabotu produktu drošumu un tādējādi stiprinātu patērētāju uzticēšanos tiešsaistes tirdzniecības vietām;

29. tāpēc uzsver, ka ir nepieciešama skaidra atbildība par tiešsaistes tirdzniecības vietām, pamatojoties uz proporcionalitātes principu; norāda, ka būtu jāprecizē satura mitināšanas platformu atbildība par tajās pārdotajām vai reklamētajām precēm, lai novērstu juridisko plaisu, kuras dēļ pircēji nevar apmierināt savas leģitīmās prasības saskaņā ar tiesību aktiem vai preču piegādes līgumu, piemēram, tāpēc, ka nav iespējams identificēt primāro pārdevēju, piemēram, uzņēmējdarbības princips "pazīsti savu klientu";

30. atzinīgi vērtē Komisijas ierosināto Jauno patērētāju tiesību aizsardzības programmu un mudina Komisiju vajadzības gadījumā atjaunināt tiesību aktus patērētāju tiesību aizsardzības jomā, lai labāk ņemtu vērā jauno tehnoloģiju ietekmi un iespējamo kaitējumu patērētājiem, īpaši visneaizsargātākajām grupām, kā arī apsverot Covid–19 pandēmijas ietekmi; uzskata, ka Eiropas patērētājiem vajadzētu būt iespējai aktīvi piedalīties digitālajā pārejā un ka patērētāju uzticēšanās un digitālo tehnoloģiju pieņemšana ir atkarīga no viņu tiesību aizsardzības jebkuros apstākļos;

31. atgādina, ka nepamatota tiešsaistes pakalpojumu ģeobloķēšana ir būtisks šķērslis vienotajam tirgum un nepamatota Eiropas patērētāju diskriminācija; norāda uz Komisijas pirmo ģeobloķēšanas regulas īstermiņa pārskatīšanu un mudina Komisiju turpināt tās novērtēšanu un iesaistīties ieinteresēto personu dialogā, ņemot vērā pieaugošo pieprasījumu pēc pārrobežu piekļuves audiovizuālajiem pakalpojumiem, lai veicinātu kvalitatīva satura apriti visā ES;

32. atgādina ES pamattiesības uz privātumu un persondatu aizsardzību, tostarp skaidri formulētu informētu piekrišanu, kā noteikts VDAR regulā; norāda, ka piekrišanas pamatā vajadzētu būt saprotamai un viegli pieejamai informācijai par to, kā persondati tiks izmantoti un apstrādāti, un ka tas būtu jāievēro arī tad, ja izmanto algoritmus;

33. atzinīgi vērtē jauno ES kiberdrošības stratēģiju digitālajai desmitgadei, kas ir neaizstājama, lai nodrošinātu iedzīvotāju uzticēšanos un pilnībā gūtu labumu no inovācijas, savienojamības un automatizācijas digitalizācijas rezultātā, vienlaikus aizsargājot pamattiesības, un aicina efektīvi un ātri īstenot izklāstītos pasākumus;

34. aicina dalībvalstis nekavējoties īstenot Eiropas Piekļūstamības aktu, lai efektīvi likvidētu šķēršļus iedzīvotājiem ar invaliditāti un nodrošinātu piekļuvi digitālajiem pakalpojumiem, kā arī to sniegšanas nosacījumu piemērotību nolūkā izveidot pilnībā iekļaujošu un pieejamu digitālo vienoto tirgu, kas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi un personu ar invaliditāti iekļaušanu; mudina dalībvalstis paplašināt Direktīvas par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pieejamību piemērošanu jomās, kas ir atvērtas publiskai lietošanai, jo īpaši veselības, transporta, pasta vai telekomunikāciju nozarē ([23]);

2. daļa: MI labāka izmantošana Eiropas patērētāju labā

35. ir pārliecināts, ka MI, ja tas izstrādāts saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem, spēj uzlabot konkrētas jomas Eiropas iedzīvotājiem un sniedz būtiskus ieguvumus un vērtību ekonomikai, drošumam, drošībai, izglītībai, veselības aprūpei, transportam un videi; uzskata, ka ir jānodrošina uz MI balstītu produktu un pakalpojumu drošums, drošība, iekļautība, nediskriminācija, pieejamība un taisnīgums, jo īpaši attiecībā uz patērētāju grupām, kuras uzskata par neaizsargātām, lai neviens netiktu atstāts novārtā un lai to priekšrocības būtu pieejamas visā sabiedrībā;

36. atzīst, ka, lai gūtu labumu no MI, visiem — Komisijai, dalībvalstīm, privātajam sektoram, pilsoniskajai sabiedrībai un zinātniskajām aprindām — ir efektīvi jāsadarbojas un jārada drošam antropocentriskam MI paredzēta ekosistēma, no kā labumu gūs visa sabiedrība;

37. norāda — lai gan MI ir labs potenciāls, tas var radīt arī konkrētus lielus riskus tādu problēmu dēļ kā aizspriedumainu datu izmantošana un melnās kastes efekts; uzskata, ka šie riski var izpausties atkarībā no konkrētā konteksta un MI izmantošanas gadījumiem; prasa nodrošināt uz MI balstītu sistēmu izsekojamības procesu pārredzamību un iespēju tos pārskatīt konstatētas diskriminācijas gadījumā;

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 26. oktobra Direktīva (ES) 2016/2102 par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību (OV L 327, 2.12.2016., 1. lpp.), 34. apsvērums.

38. uzskata, ka papildus dažiem šķēršļiem, kas kavē digitālo tehnoloģiju izstrādi, pieņemšanu un efektīvu regulējumu ES, patērētāju uzticēšanās un paļāvības trūkums var kavēt MI plašo ieviešanu; vērš uzmanību uz to, ka iedzīvotājiem trūkst izpratne par procesiem, ar kuriem progresīvās algoritmiskās un mākslīgā intelekta sistēmas pieņem lēmumus;

39. norāda, ka patērētājiem ir vajadzīgs skaidrs un paredzams tiesiskais regulējums produktu nepareizas darbības gadījumā;

40. aicina Komisiju un dalībvalstis pastāvīgi uzlabot valsts pārvaldes daļu, kas būs atbildīga par turpmāko MI tiesību aktu īstenošanu;

41. atzinīgi vērtē Komisijas Balto grāmatu par MI un aicina Komisiju izstrādāt kopēju ES tiesisko MI regulējumu, kas būtu antropocentrisks, balstīts uz risku, skaidrs un nākotnes prasībām atbilstošs; uzskata, ka tas ir nepieciešams, lai pārraudzītu automatizētas lēmumu pieņemšanas sistēmas, un tam būtu jāpapildina spēkā esošie tiesību akti, kas attiecas uz MI, un jānodrošina, ka tie ir samērīgi ar riska līmeni;

42. uzsver vajadzību nodrošināt pienācīgu cilvēka kontroles līmeni pār algoritmu lēmumu pieņemšanu un pienācīgu un efektīvu tiesiskās aizsardzības mehānismu ieviešanu;

43. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt patērētājiem pamatapmācību un prasmes MI jomā, kas ļautu viņiem gūt lielāku labumu no šīm tehnoloģijām un vienlaikus pasargāt sevi no jebkādiem iespējamiem apdraudējumiem;

44. norāda, ka, kaut gan uz MI dažādā mērā jau attiecas spēkā esošie Eiropas tiesību akti, MI izvirza jaunus, līdz šim neatrisinātus juridiskos jautājumus, kas ietekmē patērētājus, un tālab aicina Komisiju sniegt skaidrus norādījumus par pašreizējo piemērojamo tiesību aktu un ierosināto jauno pasākumu darbību un sinerģiju, lai novērstu juridisko vakuumu un izveidotu samērīgu un konsekventu tiesisko regulējumu; uzskata, ka digitālā vienotā tirgus stiprināšanā svarīga ir dalībvalstu sadarbība;

45. aicina Komisiju un dalībvalstis tiesiskā regulējuma īstenošanā nodrošināt ciešu sadarbību, lai novērstu vienotā tirgus sadrumstalotību;

46. uzskata, ka, MI ir strauji mainīga tehnoloģija, kurai, pamatojoties uz principiem un samērīgumu, vajadzīgi efektīvi tiesību akti, ne tikai pamatnostādnes; uzskata, ka tā sasniegšanai MI ir jādefinē plaši, lai visi regulatīvie pasākumi dažādās nozarēs arī turpmāk varētu būt elastīgi un pielāgojami un lai ņemtu vērā turpmāko attīstību un pienācīgi pievērstos MI izmantošanas dažādajiem riska līmeņiem, kas sīkāk jādefinē nozaru sistēmās; uzskata, ka turpmākajā regulējumā ir pienācīgi jāatspoguļo tas, cik lielā mērā MI subjektīvie riski praksē rodas dažādos MI izmantošanas un piemērošanas veidos;

47. norāda, ka pašmācības algoritmu izmantošana ļauj uzņēmumiem gūt visaptverošu priekšstatu par patērētāju personīgajiem apstākļiem un uzvedības modeļiem; tādēļ aicina Komisiju visaptveroši regulēt MI tehnoloģijas, lai novērstu šādu sistēmu negodīgu vai ļaunprātīgu izmantošanu;

48. uzskata, ka MI tiesiskā regulējuma mērķim vajadzētu būt iekšējā tirgus izveidei uzticamiem un drošiem MI produktiem, lietotnēm un pakalpojumiem un ka tas būtu jābalsta uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pantu;

49. uzsver patērētāju tiesības saņemt pienācīgu un savlaicīgu un viegli pieejamu informāciju par MI sistēmu esamību un iespējamo iznākumu, kā arī par to, kā sistēmas lēmumus var pārbaudīt, jēgpilni apstrīdēt un labot;

50. prasa, lai obligāti būtu jāsniedz informācija par patērētāju mijiedarbību ar MI sistēmām;

51. uzskata, ka izskaidrojamība un pārredzamība ir ļoti svarīga, lai veidotu un saglabātu lietotāju uzticēšanos MI sistēmām; uzskata, ka tas nozīmē, ka procesiem jābūt pārredzamiem, par MI sistēmu spējām un mērķi atklāti jāpaziņo un lēmumiem jābūt izskaidrojamiem tiem, kas ir skarti tieši;

52. uzskata, ka tiesiskajam regulējumam ir jāatbalsta uzticamu MI sistēmu izstrāde un būtu jānodrošina augsti patērētāju aizsardzības standarti nolūkā nostiprināt patērētāju uzticēšanos produktiem, kuri ir iespējami, pateicoties MI; uzskata, ka ir nepieciešama pakāpeniskāka risku noteikšana un atbilstošas juridiskās prasības un aizsardzības pasākumi pret kaitējumu patērētājiem; uzskata arī, ka tiesiskajam regulējumam būtu jānodrošina pārredzamība, atbildība un gan patērētāju, gan regulatīvo iestāžu skaidra informēšana par attiecīgajām prasībām, kā arī proaktīvi jāstimulē MI izstrādātāji un izmantotāji ieviest uzticamu MI;

53. aicina Komisiju veicināt ar algoritmiskām sistēmām saistītas informācijas apmaiņu starp dalībvalstu iestādēm un atbalstīt vienotas izpratnes veidošanu par algoritmiskām sistēmām vienotajā tirgū, sniedzot norādījumus, atzinumus un speciālās zināšanas;

54. uzskata, ka šāda regulējuma pamatā vajadzētu būt ētiskai, antropocentriskai un uz pamattiesībām balstītai pieejai visā MI produktu projektēšanas, izstrādes un aprites ciklā, pamatojoties uz pamattiesību un pārredzamības, izskaidrojamības (attiecīgā gadījumā), pārskatatbildības principu saglabāšanu, kā arī uz tiesībām un no VDAR izrietošām saistībām, tostarp par datu minimizēšanu, nolūka ierobežojumu un integrētu datu aizsardzību un datu aizsardzību pēc noklusējuma;

55. uzskata, ka jauno regulatīvo prasību darbības joma būtu jāpaplašina tā, lai uz MI lietotnēm to īpašajā kontekstā, kuras rada vislielāko risku, attiektos visstingrākās regulatīvās prasības un kontroles, tostarp iespēja aizliegt kaitīgas vai diskriminējošas prakses; aicina Komisiju izstrādāt objektīvu metodiku kaitējuma riska aprēķināšanai papildus tam, kas jau ir paredzēts spēkā esošajos tiesību aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā; uzskata, ka šajā metodikā būtu jāizvairās no ierobežojošas, bināras pieejas, kas varētu ātri novecot, un tā vietā galvenā uzmanība būtu jāpievērš MI kontekstam, piemērošanai un izmantošanai specifiskiem mērķiem;

56. uzsver, ka ES mēroga MI standartizācijai būtu jāveicina inovācija un sadarbspēja, kā arī jāgarantē augsts patērētāju aizsardzības līmenis; atzīst — lai gan jau pastāv ievērojams skaits standartu, ir jāturpina veicināt un pilnveidot kopējus MI standartus, piemēram, tos, kas piemērojami komponentu daļām un lietojumiem kopumā;

57. uzskata, ka, tiklīdz būs ieviesti skaidri juridiski noteikumi un izpildes mehānismi, varētu apsvērt brīvprātīga uzticama MI marķējuma nozīmi, vienlaikus paturot prātā, ka algoritmiskās mācīšanās sistēmām raksturīgā informācijas asimetrija padara marķēšanas sistēmu lomu ļoti sarežģītu; uzskata, ka šāds marķējums varētu uzlabot uz MI balstītu tehnoloģiju pārredzamību; uzsver, ka jebkurai šādai marķēšanas sistēmai ir jābūt saprotamai patērētājiem un jāpierāda, ka tā izmērāmi uzlabo patērētāju informētību par atbilstīgiem MI lietojumiem, ļaujot viņiem veikt apzinātu izvēli, pretējā gadījumā tā nepanāks pietiekamu lietošanas līmeni reālos apstākļos;

58. ir pārliecināts, ka jaunajām normatīvajām prasībām un novērtējumiem jābūt gan saprotamiem, gan īstenojamiem, kā arī, ja iespējams, tie būtu jāiestrādā spēkā esošajās nozaru prasībās un proporcionāli jāsamazina administratīvais slogs;

59. aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot inovatīvus regulatīvos instrumentus, piemēram, ar piesardzības principu saderīgas "regulatīvās smilškastes", lai palīdzētu piedāvāt skaidru izaugsmes ceļu jaunuzņēmumiem un maziem uzņēmumiem; uzskata, ka šiem instrumentiem būtu jāpalīdz veicināt inovāciju, ja tos izmanto kontrolētā vidē; norāda, ka saskaņotas vides izveide inovatīvu produktu testēšanai un validēšanai, pamatojoties uz tādām tehnoloģijām kā MI, palīdzēs Eiropas uzņēmumiem pārvarēt vienotā tirgus sadrumstalotību un izmantot izaugsmes potenciālu visā ES;

60. norāda, ka visefektīvākais veids, kā samazināt aizspriedumus, ir nodrošināt MI sistēmu apmācībā izmantoto datu kopu kvalitāti;

61. uzskata, ka augsta riska kontekstā MI izmantošana būtu jāierobežo līdz konkrētiem mērķiem, pilnībā ievērojot piemērojamos tiesību aktus un pārredzamības pienākumus; uzsver, ka tikai skaidram un juridiski noteiktam tiesiskajam regulējumam būs izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu drošumu un drošību, datu un patērētāju aizsardzību, sabiedrības uzticēšanos un atbalstu šādu tehnoloģiju ieviešanas nepieciešamībai un proporcionalitātei; aicina Komisiju rūpīgi apsvērt, vai ir konkrēti lietošanas gadījumi, situācijas vai prakse, attiecībā uz kuru būtu jāpieņem īpaši tehniskie standarti, tostarp pamatā esošie algoritmi; uzskata, ka gadījumā, ja šādi tehniskie standarti tiktu pieņemti, kompetentajām iestādēm tie būtu regulāri jāpārskata un atkārtoti jāizvērtē, ņemot vērā tehnoloģiju attīstības straujo tempu;

62. uzskata, ka MI produktu un pakalpojumu pārskatīšanas padomju izveide, ko veic organizācijas un uzņēmumi, lai novērtētu potenciālos ieguvumus un kaitējumu, jo īpaši potenciālo sociālo ietekmi, ko rada augsta riska un ietekmīgi MI projekti, var būt noderīgs instruments, lai palīdzētu organizācijām pieņemt atbildīgus lēmumus par MI produktiem un pakalpojumiem, jo īpaši, ja tajos ir iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas;

63. uzsver izglītības un pētniecības nozīmi MI jomā; uzsver, ka ES ir jāveido savas digitālās spējas, mudinot vairāk cilvēku turpināt karjeru ar IKT saistītās nozarēs, apmācot vairāk datu speciālistu MI jomā, kā arī speciālistus saistītās jaunās jomās, piemēram, investēšanā mākslīgajā intelektā un MI drošumā; prasa veikt būtiskas investīcijas Eiropas mākslīgā intelekta izcilības centru tīklā un izveidot paneiropas universitāšu un pētniecības tīklus, kuros galvenā uzmanība pievērsta MI; uzskata, ka šim tīklam būtu jāpalīdz stiprināt zināšanu apmaiņu par MI, jāatbalsta ar MI saistītie talanti ES un jāpiesaista jauni talanti, jāveicina sadarbība starp inovatīviem uzņēmumiem, augstākās izglītības iestādēm, pētniecības iestādēm un MI izstrādātājiem, kā arī jānodrošina specializēta apmācība un attīstība regulatīvajām iestādēm ar mērķi nodrošināt šo tehnoloģiju pareizu izmantošanu un aizsargāt Eiropas iedzīvotājus no iespējamiem riskiem un kaitējuma to pamattiesībām; turklāt uzsver, cik svarīgi ir pasākumi un informācijas kanāli, lai palīdzētu maziem un vidējiem uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem efektīvi digitalizēties un pāriet uz "rūpniecību 5.0"; atzīst, ka MI lietotņu komponentu koplietošana un atkārtota izmantošana palielina MI risinājumu izmantošanu un izplatību; uzsver, cik svarīgi ir fundamentālie pētījumi par MI pamatu; uzsver nepieciešamību nodrošināt visaptverošu pētniecību par visiem MI lietojumiem un tehnoloģijām;

64. aicina veikt ietekmes novērtējumus par digitālās plaisas ietekmi uz cilvēkiem un konkrēti rīkoties, lai to pārvarētu; prasa mazināt negatīvo ietekmi, izmantojot izglītību, pārkvalifikāciju un kvalifikācijas celšanu; uzsver, ka ir jāņem vērā dzimumu līdztiesības aspekts, ņemot vērā sieviešu nepietiekamo pārstāvību *STEM* un digitālos uzņēmumos; uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš MI pratības programmām;

65. aicina Komisiju atjaunināt spēkā esošo produktu drošuma un atbildības regulējumu, lai risinātu jaunas problēmas, ko rada tādas jaunās strauji attīstošās digitālās tehnoloģijas kā MI; un mudina Komisiju cita starpā atjaunināt Produktu vispārējas drošības direktīvu un Produktatbildības direktīvu, jo īpaši apsverot iespēju mainīt jēdzienu "pierādīšanas pienākums" attiecībā uz kaitējumu, ko nodarījušas jaunās digitālās tehnoloģijas, skaidri noteiktos gadījumos un pēc pienācīgas novērtēšanas, un pielāgojot terminus "produkts", "kaitējums" un "defekts", lai tie atspoguļotu jauno tehnoloģiju sarežģītību, tostarp produktus ar tajos iestrādātu MI, lietu internetu un robotiku, atsevišķu programmatūru un programmatūru vai atjauninājumus, kas ietver būtisku produkta pārveidošanu, faktiski nozīmējot jauna produkta radīšanu;

66. uzsver, ka MI, tāpat kā jebkuras jaunas tehnoloģijas īstenošanai, būtu jāattīsta atbilstoša savienojamība, tostarp demogrāfiski vai ekonomiski problemātiskos reģionos; prasa ņemt vērā nevienlīdzīgo piekļuvi tehnoloģijām lauku apvidos, jo īpaši tad, kad Savienības līdzekļi tiek izmantoti 5G tīklu izvēršanai, lai samazinātu zonas, kur nav pārklājuma, un savienotības infrastruktūrai kopumā; prasa izstrādāt ES komunikācijas stratēģiju, kas ES pilsoņiem nodrošinātu uzticamu informāciju, kā arī prasa rīkot izpratnes veicināšanas kampaņas par 5G;

67. aicina Komisiju izvērtēt sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, tostarp blokķēdes tehnoloģijas, proti, viedlīgumu izstrādi un izmantošanu digitālajā vienotajā tirgū, un sniegt norādījumus un apsvērt iespēju izstrādāt atbilstošu tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu juridisko noteiktību uzņēmumiem un patērētājiem, jo īpaši jautājumu par likumību, viedlīgumu izpildi pārrobežu situācijās un attiecīgā gadījumā notariālas apstiprināšanas prasības;

68. prasa pabeigt Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) daudzpusējās sarunas par e-komerciju, tajās panākot līdzsvarotu rezultātu; aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt pirmkoda klauzulas ietekmi, tostarp uz patērētāju tiesībām, ko pašlaik apspriež e-komercijas sarunās par nākotnes ES MI tiesību aktiem PTO līmenī, un šajā izvērtēšanā iesaistīt Eiropas Parlamentu; pauž nožēlu par to, ka, nepastāvot globāliem noteikumiem, ES uzņēmumi digitālajā tirdzniecībā var būt pakļauti ar tarifiem nesaistītiem šķēršļiem, piemēram, nepamatotai ģeogrāfiskajai bloķēšanai, datu lokalizācijai un obligātām tehnoloģiju nodošanas prasībām; norāda, ka šie šķēršļi ir īpaši sarežģīti uzveicami mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); uzsver, ka globālie digitālās tirdzniecības noteikumi varētu vēl vairāk uzlabot patērētāju aizsardzību; atbalsta PTO moratoriju attiecībā uz elektroniskās nosūtīšanas pastāvīgumu un uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt skaidru elektroniskās nosūtīšanas definīciju; prasa pilnībā īstenot PTO Informācijas tehnoloģiju nolīgumu, tā paplašināšanu un PTO telekomunikāciju pakalpojumu atsauces dokumentu, kā arī panākt to plašāku pieņemšanu;

69. atzīst mērķi padarīt ES par pasaules līderi MI izstrādē un piemērošanā; prasa ES ciešāk sadarboties ar partneriem, piemēram, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO) un PTO, lai noteiktu globālus MI standartus nolūkā samazināt tirdzniecības šķēršļus un veicināt uzticamu MI atbilstīgi ES vērtībām; atbalsta ESAO valstu sadarbību starptautisko noteikumu jomā un cita veida sadarbību digitālās ekonomikas jomā, tostarp globālo partnerību mākslīgā intelekta jomā; mudina ES pastiprināt sadarbību ar ANO un starptautiskajām standartizācijas struktūrām šajā jomā; norāda uz noteikumos balstītā Āzijas reģionālās visaptverošās ekonomiskās partnerības (*RCEP*) nolīguma noslēgšanu, kas veidoja pamatu pasaulē lielākajam ekonomikas integrācijas projektam; uzskata, ka ES būtu jāveicina digitālie noteikumi, kas ir saskaņā ar demokrātijas principiem, cilvēktiesībām un ilgtspējīgu attīstību; šajā sakarā atbalsta priekšlikumu izveidot ES un ASV Tirdzniecības un tehnoloģiju padomi;

70. šajā sakarā atbalsta darbu pie transatlantiska MI nolīguma, kura mērķis ir panākt spēcīgāku un plašāku vienprātību par ētiskas MI un datu pārvaldības principiem un šo principu ietvaros veicināt inovāciju un datu kopīgošanu MI izstrādes nolūkā, palīdzēt atvieglot tirdzniecību un saderīgu digitālās tirdzniecības noteikumu un standartu izstrādi, nodrošinot ES vienu no galvenajām lomām šādu standartu noteikšanā; uzsver, ka šādā transatlantiskā MI nolīgumā būtu jāiekļauj arī nodaļa par datu drošību un lietotāju un patērētāju datu aizsardzību, lai nodrošinātu ES noteikumu aizsardzību; aicina Komisiju turpināt sadarboties ar ASV, Japānu un citām līdzīgi domājošām partnervalstīm, lai reformētu PTO noteikumus cita starpā attiecībā uz subsīdijām, tehnoloģiju piespiedu nodošanu un valsts uzņēmumiem; uzsver ES BTN nozīmi ES uzņēmumu, patērētāju un darba ņēmēju interešu un vērtību veicināšanā globālajā digitālajā ekonomikā un uzskata tos par konkurētspējīgu digitālo vienoto tirgu papildinošu faktoru; norāda, ka īpaši izšķiroša nozīme ir sadarbībai ar Apvienoto Karalisti, kurai ir svarīga loma globālajā digitālajā ekonomikā;

71. mudina dalībvalstis savos atveseļošanas plānos iekļaut transporta digitalizācijas projektus; uzsver, ka ir jānodrošina stabils un pienācīgs finansējums transporta un IKT infrastruktūras izveides procesam intelektisku transporta sistēmu (ITS) vajadzībām, tostarp 5G tīklu drošai izvēršanai, 6G un nākotnes bezvadu tīklu izstrādei, lai pilnībā attīstītu digitalizētā transporta potenciālu, vienlaicīgi nodrošinot augstus transporta drošības standartus; šajā sakarā uzsver nepieciešamību gan attīstīt jaunu infrastruktūru, gan modernizēt esošo infrastruktūru; aicina dalībvalstis nodrošināt drošu, noturīgu un ļoti kvalitatīvu transporta infrastruktūru, kas atvieglotu satīklotu un automatizētu mobilitātes pakalpojumu ieviešanu; norāda, ka ir jāpaātrina attiecīgās transporta un digitālās infrastruktūras modernizācija Eiropas transporta tīklā (*TEN-T*); tādēļ aicina Komisiju, pārskatot *TEN-T* regulu un Dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoru regulu, ierosināt mehānismus, lai to nodrošinātu;

72. uzsver MI milzīgo potenciālu transporta nozarē un tā spēju palielināt automatizāciju autotransporta, dzelzceļa, ūdens un gaisa transporta jomā; uzsver MI nozīmi multimodalitātes un pārejas uz citiem transporta veidiem veicināšanā, kā arī viedo pilsētu attīstīšanā, uzlabojot visu iedzīvotāju ceļošanas pieredzi ar to, ka transporta, loģistikas un satiksmes plūsmas tiktu padarītas efektīvākas, drošākas un videi draudzīgākas, tiktu saīsināts braucienu ilgums, samazināti sastrēgumi, kaitīgas emisijas un izmaksas; uzsver MI izmantojošo sistēmu transporta nozarē milzīgo potenciālu attiecībā uz drošību un "nulles vīzijā" izklāstīto mērķu sasniegšanu; uzsver, ka MI veicinās netraucētu dažādu veidu transportu, ievērojot mobilitātes kā pakalpojuma (*MaaS*) koncepciju; aicina Komisiju izpētīt, kā veicināt *MaaS* līdzsvarotu attīstību, jo īpaši pilsētu teritorijās;

73. atzinīgi vērtē Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības pētniecības (*SESAR*) kopuzņēmuma panākumus un aicina pastiprināt pētniecību un investīcijas, lai maksimāli palielinātu MI potenciālu aviācijas nozarē attiecībā uz patērētājiem, uzlabojot aviosabiedrību tirgvedību, pārdošanu, izplatīšanu, cenu noteikšanas procesus, kā arī uzlabojot apkalpošanu uz zemes (drošības pārbaudes utt.); norāda, ka MI var izstrādāt automatizēto navigāciju tāljūras un tuvsatiksmes kuģošanā un iekšējos ūdensceļos un uzlabot jūras uzraudzību saistībā ar pieaugošo kuģu satiksmi; aicina ieviest MI un panākt augstāku digitalizācijas līmeni plašā mērogā visās Eiropas ostās, lai panāktu lielāku efektivitāti un konkurētspēju, uzsver digitalizācijas, MI un robotikas būtisko nozīmi tūrisma nozarē, tādējādi ilgtermiņā veicinot nozares ilgtspēju; norāda, ka ir vajadzīgs pienācīgs finansējums un stimuli tūrisma uzņēmumiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai tie spētu gūt labumu no digitalizācijas un modernizēt savu piedāvājumu patērētājiem; norāda, ka tas palīdzēs veicināt ES digitālo līderību ilgtspējīgā tūrismā, izmantojot pētniecību un izstrādi, kopuzņēmumus un publiskā un privātā sektora partnerības;

74. atgādina, ka MI var radīt aizspriedumus un tādējādi arī dažāda veida diskrimināciju saistībā ar dzimumu, rasi, ādas krāsu, etnisko vai sociālo izcelsmi, ģenētiskām īpašībām, valodu, ticību vai pārliecību, politiskajiem vai jebkuriem citiem uzskatiem, piederību nacionālajai minoritātei, īpašumu, piedzimšanas apstākļiem, invaliditāti, vecumu vai seksuālo orientāciju; šajā sakarā atgādina, ka ir jānodrošina ikvienas personas tiesību pilnīga aizsardzība un ka MI iniciatīvas nedrīkst nekādā veidā būt diskriminējošas; uzsver, ka šādus aizspriedumus un diskrimināciju var radīt jau sākotnēji aizspriedumainu datu kopas, kas atspoguļo sabiedrībā pastāvošo diskrimināciju; uzsver, ka MI ir jāizvairās no aizspriedumiem, kas noved pie aizliegtas diskriminācijas, un tas nedrīkst reproducēt diskriminācijas procesus; uzsver nepieciešamību ņemt vērā šos riskus MI tehnoloģiju izstrādē, kā arī to, cik svarīgi ir sadarboties ar MI tehnoloģiju pakalpojumu sniedzējiem, lai novērstu pastāvīgās nepilnības, kas veicina diskrimināciju; iesaka, ka komandām, kas izstrādā un attīsta MI, būtu jāatspoguļo sabiedrības daudzveidība;

75. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt algoritmu pārredzamību, lai pilnībā aizsargātu pamattiesības; uzsver, ka likumdevējiem, ņemot vērā galvenās ētiskās un juridiskās sekas, ir jāapsver sarežģītais jautājums par atbildību, jo īpaši par kaitējumu personām un īpašumam, un ka atbildība visos MI lietojumos vienmēr jāuzņemas fiziskai vai juridiskai personai;

76. uzsver, ka MI ir jādara plaši pieejams kultūras un radošajām nozarēm un industrijām (*CCSI*) visā Eiropā, lai saglabātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un godīgu konkurenci visām ieinteresētajām personām un tirgus dalībniekiem Eiropā; uzsver MI tehnoloģiju potenciālu šīm nozarēm — sākot no labākas auditorijas pārvaldības, informēšanas un iesaistes līdz uz MI balstīta satura pārvērtēšanai kultūras arhīvos, kā arī uz MI balstītai faktu pārbaudei un datu žurnālistikai; uzsver, ka ir jāpiedāvā mācību un apmācības iespējas, lai Eiropas sabiedrība varētu gūt izpratni par MI izmantošanu, iespējamiem riskiem un iespējām; šajā sakarā atkārtoti pauž viedokli, ka MI un robotikas inovācija ir jāintegrē izglītības plānos un apmācības programmās; atgādina par profesionālās izglītības un apmācības (PIA) īpašajām vajadzībām attiecībā uz MI un aicina Eiropas līmenī īstenot uz sadarbību balstītu pieeju, kuras mērķis ir palielināt MI potenciālu PIA visā Eiropā; uzsver, ka Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas ([24]) (AVMPD) transponēšanai valstu tiesību aktos ir izšķiroša nozīme tāda patiesa digitālā vienotā tirgus izveidē, kas veicina kultūras daudzveidību;

77. uzsver, ka trūkst Eiropas riska kapitāla finansējuma, finansējuma pieejamības un datu, turklāt atzīst ārējos un iekšējos šķēršļus MI tehnoloģiju ieviešanai, jo īpaši mazāk attīstītās nozarēs un MVU; prasa Savienībā īstenot visaptverošu pieeju, kuras pamatā būtu uzņēmējdarbības veicināšana, izmantojot investoriem draudzīgu regulējumu, lai daudzsološiem Eiropas jaunuzņēmumiem visos izaugsmes posmos nodrošinātu finansējuma pieejamību; aicina kopīgi censties novērst jaunu daudzsološu Eiropas uzņēmumu, kas bieži vien nesaņem finansējumu uzreiz pēc ienākšanas tirgū, aiziešanu no tirgus un atturēt viņus no šāda soļa;

78. atgādina, ka pašreizējos Savienības tiesību aktos nav paredzētas obligātas kiberdrošības prasības produktiem un pakalpojumiem kopumā; prasa izstrādes posmā iekļaut būtiskas prasības (integrētā drošība), kā arī izmantot atbilstīgus kiberdrošības standartus un procesus gan produktu un pakalpojumu aprites ciklā, gan to piegādes ķēdēs;

79. norāda, ka ceturtā industriālā revolūcija cita starpā būs atkarīga no piekļuves izejvielām, piemēram, litijam un retzemju metāliem, un ka Savienībai ir jāsamazina atkarība no to importa, ierobežojot absolūto patēriņu un izmantojot savu vidiski atbildīgo ieguves un aprites ekonomiku; uzskata, ka stingrāka aprites ekonomikas rīcībpolitika, ko piemēro digitālajām ierīcēm un pusvadītājiem, varētu vienlaikus veicināt Savienības rūpniecisko suverenitāti un novērst ar izejvielām saistīto ieguves darbību negatīvo ietekmi;

80. prasa izstrādāt Eiropas digitālās inovācijas centru skaidrāku stratēģiju, lai veicinātu to, ka MVU, uzņēmumi ar vidēji lielu kapitālu un jaunuzņēmumi plaši ievieš jaunas tehnoloģijas; norāda, ka Eiropas digitālās inovācijas centru tīklam būtu jānodrošina plašs ģeogrāfiskais pārklājums visā Eiropā, tostarp attālos, lauku un salu apgabalos, kā arī jāsāk starpnozaru

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra Direktīva (ES) 2018/1808, ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 303, 28.11.2018., 69. lpp.).

dialogs; aicina Komisiju izstrādāt vērienīgu un visaptverošu stratēģiju jaunuzņēmumu izveides un izaugsmes atbalstam ar mērķi 10 gadu laikā izveidot jaunu Eiropas digitālo "vienradžu" paaudzi, jo īpaši stratēģijā būtu jāaplūko tādi pasākumi kā nodokļu atvieglojumi jaunuzņēmumiem un jaunizveidotiem MVU un ES jaunuzņēmēju vīzu ieviešana;

81. atzinīgi vērtē Komisijas jauno mākoņdatošanas stratēģiju un Eiropas mākoņdatošanas iniciatīvu;

82. atzinīgi vērtē pozitīvo ietekmi, ko MI varētu atstāt uz Eiropas darba tirgiem, tostarp darbvietu radīšanu, drošākām un iekļaujošākām darbavietām, cīņu pret diskrimināciju darbā pieņemšanas un atalgojuma jomā un labākas prasmju pielāgošanas un darbplūsmu veicināšanu, ar nosacījumu, ka digitālo pārmaiņu procesā tiek mazināti riski un tiek regulāri atjaunināti tiesiskie regulējumi;

83. aicina dalībvalstis investēt augstas kvalitātes responsīvas un iekļaujošas izglītības, arodapmācības un mūžizglītības sistēmās, kā arī pārkvalifikācijas un kvalifikācijas celšanas rīcībpolitikā attiecībā uz strādājošajiem nozarēs, kuras MI var būtiski ietekmēt, tostarp lauksaimniecības un mežsaimniecības jomās; uzsver, ka šajā sakarā īpaša uzmanība ir jāpievērš nelabvēlīgā situācijā esošu grupu iekļaušanai;

84. ņem vērā prasmju nepietiekamību Eiropas darba tirgos; atzinīgi vērtē Komisijas atjaunināto Eiropas Prasmju programmu un jauno Digitālās izglītības rīcības plānu (2021–2027), kas palīdzēs strādājošajiem uzlabot digitālās prasmes un kvalificēties nākotnes darba pasaulei, kā arī risināt jautājumu par kvalifikāciju un zināšanu pielāgošanu un iegūšanu, ņemot vērā digitālo un zaļo pārkārtošanos; uzsver, ka MI ētiskie aspekti un prasmju attīstība ētikas nolūkā kā neatņemama sastāvdaļa ir jāiekļauj visās izglītības un apmācības programmās, kas ir paredzētas izstrādātājiem un cilvēkiem, kuri strādā ar MI; atgādina, ka izstrādātājiem, programmētājiem, lēmumu pieņēmējiem un uzņēmumiem, kas strādā ar MI, ir jāapzinās sava ētiskā atbildība; uzsver, ka piekļuve pareizajām prasmēm un zināšanām par MI var pārvarēt digitālo plaisu sabiedrībā un ka MI risinājumiem būtu jāatbalsta neaizsargātu grupu, piemēram, personu ar invaliditāti vai attālos vai lauku apvidos dzīvojošu personu, integrācija darba tirgū;

85. uzsver, ka dzimumu līdztiesība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem un tai būtu jāatspoguļojas visās ES rīcībpolitikās; aicina atzīt sieviešu būtisko lomu Eiropas digitālās stratēģijas mērķu sasniegšanā saskaņā ar dzimumu līdztiesības mērķiem; atgādina, ka sieviešu līdzdalība digitālajā ekonomikā ir izšķirīgi svarīga plaukstošas digitālās sabiedrības veidošanā un ES digitālā iekšējā tirgus stiprināšanā; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek īstenota ministru Saistību deklarācija par sievietēm digitālajā jomā; uzskata, ka MI varētu būtiski palīdzēt novērst dzimumdiskrimināciju un grūtības, ar kurām saskaras sievietes, un tādējādi veicināt dzimumu līdztiesību, ja tiktu izstrādāts piemērots tiesiskais regulējums un ētiskais satvars, izskausti apzināti un neapzināti aizspriedumi un ievēroti dzimumu līdztiesības principi;

86. uzsver, ka lauksaimniecība ir nozare, kurā MI būs būtiska nozīme pārtikas ražošanas un piegādes jautājumu un problēmu risināšanā; uzsver, ka lietu interneta tehnoloģijas un īpaši MI ir nozīmīga iespēja modernizēt, automatizēt un uzlabot lauksaimniecības pārtikas nozares efektivitāti un ilgtspēju, kā arī veicināt vietējo attīstību lauku apvidos, palielinot kultūraugu ražas un uzlabojot to kvalitāti; uzskata, ka digitālo tehnoloģiju un MI izmantošana un intensīvāka pētniecība un izstrāde lauksaimniecības pārtikas nozarē ir nepieciešama, lai uzlabotu ilgtspēju, efektivitāti, precizitāti un stimulētu ražīgumu; uzsver lietu interneta un MI potenciālu precīzajā lauksaimniecībā, jo īpaši attiecībā uz laikapstākļu, augsnes barības vielu un ūdens vajadzību noteikšanu, kā arī kaitēkļu invāziju un augu slimību identificēšanu; uzsver, ka uzraudzība, izmantojot automatizētus un digitālus rīkus palīdz samazināt lauksaimniecības vides un klimatiskās pēdas nospiedumu; aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt resursus un investīcijas, kas paredzēti lauksaimniecības nozarei šiem mērķiem, un nodrošināt pietiekamus resursus un izstrādāt instrumentus pētniecībai par MI izmantošanu šajās jomās, lai attiecīgajiem lauksaimniekiem atvieglotu pieejamo resursu labāku izmantošanu, palielinātu efektivitāti un ražošanu un veicinātu inovācijas centru un jaunuzņēmumu izveidi šajā jomā;

87. uzskata, ka MI piemērošanā Savienībā un ar to saistīto ES pilsoņu persondatu izmantošanā būtu jāievēro mūsu vērtības un pamattiesības, kā atzīts ES Pamattiesību hartā, piemēram, cilvēka cieņa, privātums, datu aizsardzība un drošība; uzsver — tā kā MI pēc definīcijas ietver datu apstrādi, tā izmantošanā ir jāievēro ES tiesību akti par datu aizsardzību, jo īpaši

Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR); atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi izveidot neatkarīgas publiskas datu aizsardzības iestādes ar nepieciešamajiem resursiem, lai tās varētu uzraudzīt un efektīvi nodrošināt atbilstību datu aizsardzības tiesību aktiem;

88. uzsver, ka investīcijas zinātnē, pētniecībā un izstrādē saistībā ar digitālo un MI jomu, labāka piekļuve riska kapitālam, kritiskās infrastruktūras un elektronisko sakaru tīklu spēcīgas kiberdrošības attīstīšana un piekļuve no aizspriedumiem brīviem augstas kvalitātes datiem ir Savienības digitālās suverenitātes nodrošināšanas stūrakmeņi; aicina Komisiju izpētīt dažādos veidus, kādos Savienība var kļūt atkarīga no ārējiem dalībniekiem; norāda, ka neskaidrs, pārmērīgs vai sadrumstalots regulējums kavēs inovatīvu augsto tehnoloģiju "vienradžu", jaunuzņēmumu un MVU rašanos vai mudinās tos izstrādāt savus produktus un pakalpojumus ārpus Eiropas;

89. uzsver, ka drošas un iekļaujošas Eiropas gigabitu sabiedrības izveide ir priekšnoteikums Savienības sekmīgai digitālās pārkārtošanās īstenošanai; uzsver savienojamības nozīmi, ko jo īpaši nodrošina 5G un optiskās šķiedras infrastruktūra, darba un izglītības veidu, uzņēmējdarbības modeļu un veselu nozaru, piemēram, ražošanas, transporta un veselības aprūpes, pārveidošanā, jo īpaši saistībā ar citām tehnoloģijām, piemēram, virtualizāciju, mākoņdatošanu, perifērdatošanu, MI, tīkla slāņošanu un automatizāciju, un tai ir potenciāls panākt lielāku produktivitāti, vairāk inovāciju un pilnīgāku lietotāju pieredzi;

90. aicina Komisiju stimulēt Eiropas uzņēmumus sākt attīstīt un veidot tehnoloģiju spējas nākamās paaudzes mobilajiem tīkliem; aicina Komisiju analizēt ietekmi, ko rada nevienlīdzīga piekļuve digitālajām tehnoloģijām un savienotības atšķirības dalībvalstīs;

91. norāda, ka investīcijām augstas veiktspējas datošanā (*HPC*) ir izšķiroša nozīme tajā, lai pilnībā izmantotu MI un citu topošo tehnoloģiju potenciālu; prasa novērst investīciju savienotībā nepietiekamību, izmantojot *NextGenerationEU*, kā arī valstu un privāto finansējumu, lai kompensētu ES investīciju samazinājumus nākotnes tehnoloģijās 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmā (DFS);

92. prasa attiecībā uz kiberdrošību izmantot visu sabiedrību aptverošu pieeju; uzsver, ka jaunas pieejas kiberdrošībai būtu jābalsta uz noturību un spēju pielāgoties stresiem un uzbrukumiem; prasa īstenot holistisku pieeju kiberdrošībai, ņemot vērā visu sistēmu, sākot no sistēmas izstrādes un izmantojamības līdz iedzīvotāju izglītošanai un apmācībai; uzsver, ka digitālā pārkārtošanās ar straujo pakalpojumu digitalizāciju un plašo savienoto ierīču izplatību neizbēgami padara mūsu sabiedrību un ekonomiku vairāk pakļautu kiberuzbrukumiem; uzsver, ka progress kvantu skaitļošanas jomā izjauks pašreizējās šifrēšanas metodes; aicina Komisiju atbalstīt pētniecību, kas ļautu Eiropai pārvarēt šo problēmu, un uzsver, ka ir vajadzīga dziļa un droša galšifrēšana; aicina Komisiju izpētīt iespēju izmantot blokķēdes kiberdrošības protokolus un lietotnes nolūkā uzlabot MI infrastruktūru noturību, uzticamību un stabilitāti; uzsver, ka kiberdrošības komponenti ir jāiekļauj visās sektorpolitikās; uzsver, ka efektīvai aizsardzībai ir nepieciešama ES un valstu iestāžu sadarbība ar *ENISA* atbalstu, lai nodrošinātu kritiskās infrastruktūras un elektronisko sakaru tīklu drošību, integritāti, noturību un ilgtspēju; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu pārskatīt TID direktīvu un tās nodomu paplašināt minētās direktīvas darbības jomu un samazināt atšķirības dalībvalstu piemērošanā, aicina īstenot piesardzīgu pieeju attiecībā uz iespējamo atkarību no augsta riska piegādātājiem, jo īpaši attiecībā uz 5G tīklu izvēršanu;

o

o o

93. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.